

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan 2021

Dagtilbuddene i Haarby -
Glamsbjergområdet

2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på at udvikle i forbindelse med implementering af den nye Dagtilbudslov?

I planlægningen af vores årshjul, har vi fokus på, at vi når rundt om alle læreplanstemaerne i løbet af året.

Vi har haft særligt fokus på læring og udvikling af vores læringsmiljøer i forbindelse med vaner og rutiner, for på bedst mulig vis at få inddraget børneperspektivet. F.eks. frokost, samlinger, garderobe, pusle situationen. Der har været sat fokus på garderoben – f.eks. vigtigheden af at ikke alle børn er i garderoben på samme tid, fokus på læringen i at tage tøj af og på.

Børnenes deltagelse i små grupper med fokus på, at alle børn hver dag er en del af en gruppe.

Frokosten: Her har der været øget fokus på nærvær og interaktioner under spisning, det er vigtigt for os, at fastholde et pædagogisk fokus. Vi har set på interaktionerne barn voksen imellem, og deraf haft en drøftelse af, f.eks. den sproglige læring ved bordet.

Børnegrupper: Ændring af aldersopdelte grupper til aldersintegreret grupper 3-5 år.

Indretning af vores fysiske rum bl.a. hjerterummet i Haarby samt indretningen af lokaler i Uglebo.

Vi har fokus på at opkvalificere uderummet og derved tilbyde børnene stimulerende, sociale og udviklende læringsmiljøer på legepladsen. Det er en proces som vi stadig er i gang med.

Vi har haft fokus på, hvordan vi skaber nogle inspirerende læringsmiljøer gennem hele dagen, for at skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. I processen har vi set på hinandens læringsmiljøer og drøftet, hvilke udfordringer og muligheder der er.

På pædagogisk dag, har vi lavet aftaler for fordeling af de voksne – set på positioneringer for at skabe overblik og ro i hverdagen.

Hvordan vil vi udvikle og skabe en meningsfuld evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi arbejder løbende med prøvehandlinger i forhold til den pædagogiske praksis. På team-base / stue / legestue møder planlægger og evaluerer vi vores pædagogisk fokuspunkter. Vi bruger blomsten fra den styrkede læreplan, når vi reflektere på de mål / tegne der er sat i vores prøvehandling. Ved planlægning af nye pædagogiske læringsmiljøer og aktiviteter justerer og udarbejder vi nye prøvehandlinger og bruger blomsten for at sikre, at vi får inddraget / kommer omkring det faglige pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne. Prøvehandlingerne samles på hver gruppe i en mappe

Ved vores fælles personalemøder er der løbende oplæg omkring den styrkede læreplan, oplæg holdes af Fyrtårnene. Eks. Hvordan inddrager vi børneperspektivet, leg mv. Der er mulighed for faglige drøftelser med andre kollegaer end dem i ens egen gruppe. På vores fællesmøder reflektere vi i fællesskab – for at finde løsninger / ændringer for hele enheden. Eks: Vi har haft brug for at ændre på vores praksis / struktur for at få flere voksne på legepladsen over middag.

Vi justerer og reflekterer løbende i vores hverdag. Vi anerkender vigtigheden af børnenes egne initiativer og det de bliver optaget af. F.eks. har børnene fundet en død fugl på legepladsen, er det det, der bliver fælles fokus på. Så ændrer vi på det, vi som medarbejdere havde planlagt.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan – og hvad har vi lært?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

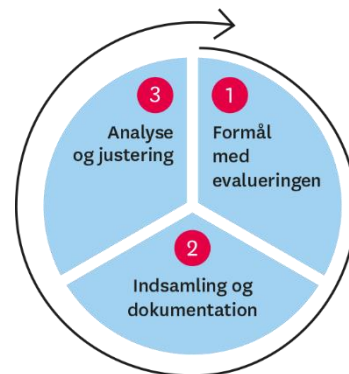
Alle de faglige fyrtårne har bidraget til udarbejdelsen af læreplanen. Der har i gruppen været mange gode drøftelser omkring vores pædagogiske hverdag.

De fagpersoner, der har kompetencer inden for særlige områder, har bidraget med viden til de enkelte del-afsnit.

Vi har forsøgt i mindre omfang at ensrette enkelte dele i måden at skrive på, men læreplanen bærer i høj grad stadig præg af, at det er mange forskellige, som har skrevet de forskellige afsnit. Vi er bevidste om, at det for læseren kunne være en fordel, hvis der var en mere flydende sammenhæng – vi har dog prioriteret vigtigheden af, at det er dem, som er tættest på praksis, som har beskrevet de enkelte emner.

Det er vigtigt fremover, at læreplanen anvendes aktivt i den pædagogiske praksis for hele personalegruppen. Det er vigtigt, at alle medarbejdere får ejerskab til den, for at den kan leve i hverdagen og være synlig for alle, der kommer i husene. Læreplanen skal løbende revideres, så den afspejler den aktuelle praksis.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Dagplejen – Spisesituation i legestuen.

Eksempel er beskrevet i Pædagogisk læreplan for Dagtilbuddene i Haarby – Glamsbjergområdet side 14.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Formål med at have fokus på læringsmiljøet og den pædagogiske praksis omkring spisesituationen i dagplejens legestue var følgende:

God stemning omkring måltiderne
Tid til nærvær
Fokus på læring
Fokus på fællesskab

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Dagplejerne har observeret spisesituationen 3 – 4 gange.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer kloge på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede

Prøvehandlingen bestod i følgende:

Gruppen blev delt ved 2 borde, hvor børnene var delt op i en gruppe med de yngste børn og en gruppe med de ældste børn. Dagplejerne var fast tilknyttet en gruppe – og der var en dagplejer, som ikke sad ved et bord, hun havde til opgave at løse praktiske opgaver omkring måltidet.

Vi lærte følgende:

Dagplejerne kunne bedre koncentrere sig og være nærværende omkring deres mål, når der var klare aftaler om deres positionering / opgaver.

Dagplejerne fik større overskud ved at have en klar aftalt opgavefordeling.

Nogle af de yngste børn blev kede af det, når de ikke havde deres primære dagplejer tæt på.

De yngste børn fik bedre hjælp / støtte til at lære at spise selv.

De ældste børn var mere deltagende i dialog omkring bordet. Alle børn blev budt ind i samtalen og samtalerne havde større fokus på nye ord / flere turtagninger / lytte / bidrage i samtale.

Alle dagplejere var opmærksomme på at observere, hvad der konkret skete under prøvehandlingen med særligt fokus på de tegn, som de havde aftalt at kigge efter. Der blev kun taget få notater – fremover har vi fokus på, at nedskrive konkrete observationer / praksisfortællinger før og efter prøvehandlinger.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i

dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Gruppen af dagplejere planlagde nye prøvehandlinger, hvor formålet var at fastholde de ændringer, som gav bedre læringsmiljø for at øve spise selv, dialog og trivsel / overskud for dagplejerne – men som gerne skulle skabe større tryghed for de yngste børn.

Prøvehandlingerne blev dog aldrig sat i gang, da Corona ændrede på antal børn og dagplejere i lege-
stuen. Det var ikke muligt at dele børnegruppen og dagplejerne op, når de kun var 3 dagplejere samlet af gangen.

Børnehave – Bøger som del af børnenes læringsmiljø

I det ene børnehus var der fokus på, hvad ser din kollega, som er et super godt i læringsmiljøet på den enkelte base, hvad bliver du nysgerrig på omkring læringsmiljøet – og hvad får du øje på, som kunne mangle eller justeres?

Hver enkelt ansat skulle svare på ovennævnte spørgsmål ved at sætte post it op på kollegaens base. Personalet på den enkelte base delte efterfølgende fælles refleksioner og tanker omkring de konkrete tilbagemeldinger.

En basen blev bevidst om, at bøgerne på basen ikke var en synlig og let tilgængelig del af læringsmiljøet.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Formålet var at børnene skal få lyst til at kigge i bøger – og det skal være overskueligt at se, hvad der er af bøger. Bøgerne skulle vække deres interesser, så børnene på eget initiativ ville tage en bog frem.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Der blev indsamlet praksis fortællinger.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Indretningen af læringsmiljø: Afgrænsning område af tapet / reol / lys, hylde til bøger (hvor den enkelte bog kan ses) og sofa til at samles i.

Børnene fik ro ved at kunne sidde alene med en bog.

De fik styrket deres fællesskaber ved at sidde sammen om en bog.

Børnene søgte relation med en voksen omkring det at være fælles om en bog.

Bøger blev en mere integreret del af hverdagen på basen, hvor børnene fanger interesse for det, som den enkelte bog handler om.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i både udarbejdelsen og evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

I læreplanen side 39 er det beskrevet, hvordan forældrebestyrelsen har været inddraget i udarbejdelsen af vores læreplan.

Bestyrelsen har via praksiseksempel fået vist, hvordan vi anvender ”Blomsten” til at se på vores praksis – og hvordan den proces er med til at få øje på områder, som vi skal have mere eller mindre fokus på f.eks. under et forløb eller i forhold til en ny prøvehandling.

Forældrebestyrelsen har f.eks. været inddraget i beslutninger f.eks. omkring ændringer af aldersfordelingen af børnene på de enkelte grupper i det ene børnehus. De er involveret via praksisfortællinger fra personalet.

Vi skal fremover have større fokus på, at forældrebestyrelsen inddrages i evalueringen af den pædagogiske læreplan.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og meningsfuld evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

I efteråret 2021 skal vi have udarbejdet et værdigrundlag for vores nye område. Vi vil derefter sætte fokus på, hvordan værdierne afspejles og understøttes i de pædagogiske læringsmiljøer.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har indtil sommer 2021 arbejdet ud fra prøvehandlinger og planlægning / evaluering ud fra Blomsten.

Vi er optaget af, at der kun er indsamlet data i begrænset omfang. De mange gode faglige refleksioner er ofte lavet på baggrund af observationer, som er delt mundtligt – og enkelte nedskrevne praksisfortællinger.

I anden halvdel af 2021 vil vi arbejde med implementering af nyt skema, som sætter en tydelig ramme for, hvad er vi vil undersøge, indsamling af dokumentation, analyse og refleksion/evaluering. Vi vil samtidig have større fokus på, hvad resultaterne betyder for vores praksis fremover – og hvorvidt der skal laves nye prøvehandlinger.

I børnehuse bliver der lagt tid ind til møder i hverdagen, så hver gruppe kan mødes i et professionelt lærings fællesskab (PLF) hver 3. uge – og hver 4. uge er det muligt at samle en gruppe på tværs af huse, så der kan blive tid til faglige refleksioner og vidensdeling på tværs af de faste grupper. Til møderne vil de daglige ledere deltage for at understøtte den faglige planlægning/evalueringsproces og for at få det nye skema implementeret.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Den pædagogiske læreplan vil blive justeret, når vi har implementeret vores nye evalueringskultur – og vi har gennemført et par evalueringer i alle enheder.

Fremover vil vi 2 årligt se på tværs af alle evalueringer. Når de dokumenterer forandringer vil dele af læreplanen blive justeret og ændret efter behov.